

عنوان مقاله:

نقش فقه در دوره تاریخی عثمانی

محل انتشار:

هفتمین کنفرانس ملی مطالعات میان رشته ای علوم دینی و حوزوی (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 29

نویسنده:

بابک محضری

خلاصه مقاله:

تاریخ سراسر فراز و فرود آل عثمانی در آسیای صغیر آکنده از رویدادهایی است که شناخت هر یک نیازمند مطالعات عمیقی است. این تحقیق بر پایه هدف و ماهیت موضوع، در چارچوب روش کیفی و با گردآوری داده ها با استناد به اسناد کتابخانه ای و متون تاریخی با نگاهی اجمالی و گذرا به این تاریخ سراسر تغییر و تحول در منطقه آسیای صغیر، موضوع "فقهت در دوره عثمانی"، را مورد بررسی و تجزیه و تحلیل قرار داده است. بر این اساس با توجه به پیشینه شکل گیری حکومت عثمانی و داعیه اسلام خواهی و سنت جهاد و غزا و حضور شخصیت هایی با عنوان شیخ الاسلام ها و ... که زمامداران امورات مربوط به احکام الهی بوده اند، سیر تاریخی فقهت و دیدگاه بدان بیان شده است. علیرغم اینکه فقه و فقهت در این دوران از اهتمام ویژه ای برخوردار بوده؛ اما با گذشت زمان، داعیه اسلام خواهی و اتکاء بر فقه با گرایش حنفی از متن به حاشیه رانده شده و داعیه قدرت و ثروت و قلمرو ستایی بدون توجه به شریعت، جایگزین اسلام خواهی و فقه گردیده که همین امر در ادوار پایانی نیز حفظ قلمروی عثمانی را با تعارض و تقابل با شیعیان و فقه اهل تشیع با رویارویی با حکومت صفویان در ایران و در جنگ چالدران وارد مرحله جدیدی ساخته است. نتیجه حاصل از این تحقیق هر چند نشانگر سیر نزولی توجه عثمانیان به فقه و احکام اسلامی است، ولی این سیر معکوس به اسلام خواهی و احکام شریعت خود، بیانگر حکایتی دیگری است از انواع راهبردهای کلان عثمانیان در قلمروی سلطنتشان که موجبات انفکاک دین از سیاست و اضمحلال و سقوط این دولت فراگیر را بدین جهت نیز فراهم ساخته که این رهیافت می تواند در تحقیقات دیگری نیز مورد توجه صاحب نظران و محققان قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

فقه، آل عثمان، شیخ الاسلام، مدارس، فقهاء

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2035807>

